

1 Bevisbyrde

1.1 Hvad er reglerne om bevisbyrde?

I luxembourgsk ret er princippet, at den, der kræver en fordring fyldestgjort, skal bevise, at der består en fordring. Omvendt skal den, der hævder, at modpartens fordring allerede er fyldestgjort, bevise, at han har betalt det skyldige beløb eller på anden måde er frigjort fra forpligtelsen.

1.2 Er der regler, der fritager for at føre bevis for bestemte forhold? I hvilke tilfælde? Er det muligt at føre bevis for, at en bestemt formodningsregel ikke er gyldig?

Luxembourgsk ret opererer i visse tilfælde med formodningsregler, som fritager en person for at føre bevis for noget, som er umuligt eller meget vanskeligt at bevise. En formodning er lovgivningens eller rettens slutning fra et kendt faktum til et ukendt.

Den luxembourgiske lovgiver sonderer mellem to kategorier af formodninger, dels såkaldte legale formodninger, der i kraft af en specifik lov er knyttet til bestemte handlinger eller forhold, dels formodninger, som ikke er reguleret i lovgivningen, og som er overladt til rettens skøn, idet retten kun lægger formodninger til grund, som er tungtvejende, præcise og samstemmende.

Som hovedregel er det muligt at bestride en formodning. For et barn født inden for ægteskab formodes barnets far f.eks. at være morens ægtemand. Det er dog muligt at anlægge sag for at anfægte faderskabet.

I sjældne tilfælde kan der være tale om en uafkræftelig formodning, som ikke kan afkræftes ved bevisførelse

1.3 I hvor høj grad skal retten være overbevist om et forhold for at basere sin dom på det pågældende forhold?

Bedømmelsen af sagens faktiske omstændigheder er overladt til rettens frie skøn. Er den i tvivl, efterprøver den, om der foreligger tungtvejende, præcise og indbyrdes samstemmende indicier, og den lægger beviset til grund for sagen eller ser bort fra det på grundlag af en sandsynlighedsvurdering.

2 Bevisoptagelse

2.1 Kræver bevisoptagelse altid, at en part skal anmode herom, eller kan dommeren i visse tilfælde også optage bevis af egen drift?

Retten kan efter anmodning fra en af parterne bestemme, at der skal optages bevis. Retten kan dog også i visse tilfælde anordne bevisoptagelse af egen drift.

2.2 Hvad sker der efterfølgende, hvis dommeren imødekommer en anmodning fra en af parterne om bevisoptagelse?

Retten meddeler den udpegede sagkyndige, hvori hans opgave består. Den sagkyndige indkalder de parter og tredjeparter, der skal bistå ved bevisoptagelsen. I overensstemmelse med det kontradiktoriske princip foregår bevisoptagelsen under parternes tilstedeværelse.

2.3 I hvilke tilfælde kan en anmodning fra en af parterne om bevisoptagelse afvises af retten?

Der kan under alle omstændigheder anordnes bevisoptagelse, hvis dommeren ikke finder sagen tilstrækkeligt belyst til, at den kan afgøres.

Der kan kun forlanges bevisoptagelse om et faktisk forhold, hvis den part, der påberåber sig det, ikke er i besiddelse af tilstrækkelige oplysninger til at kunne føre bevis for forholdets eksistens. Der kan under ingen omstændigheder anordnes bevisoptagelse med det formål at afhjælpe mangler ved den pågældende parts bevisførelse.

Retten skal begrænse valget af bevismidler til, hvad der er tilstrækkeligt til afgøre tvisten, og skal primært vælge de enkleste og mindst bekostelige.

2.4 Hvilke forskellige bevismidler findes der?

Der findes følgende former for bevismidler: dokumentbevis, vidneudsagn, formodninger, tilståelse og edsafklæggelser.

2.5 Hvad er procedurerne for vidneforklaringer, og adskiller de sig fra procedurerne for udtalelser fra sagkyndige? Hvad er reglerne for afgivelse af skriftlig forklaring og fremlæggelse af sagkyndiges rapporter/udtalelser?

Bevismidler, der anvendes til indsamling af vidners og sagkyndiges vidneudsagn:

Når det er muligt at føre vidner, kan retten indhente forklaringer fra tredjeparter med henblik på at belyse de omtvistede forhold, som de har personlig kendskab til. Disse forklaringer afgives i form af erklæringer eller referater afhængigt af, om de er mundtlige eller skriftlige.

Retten kan udmelde enhver person efter eget valg til at belyse sagen med undersøgelsesresultater, en høring af eller en erklæring fra en sagkyndig om en faktisk omstændighed, der kræver teknisk indsigt. Hvis en skriftlig redegørelse ikke er nødvendig, kan retten lade den tekniske sagkyndige aflægge forklaring på retsmødet, hvor den optages i retsbogen, som underskrives af dommeren og justitssekretæren.

Regler for forelæggelse af skriftlige beviser og rapporter eller skriftlige udtalelser fra sagkyndige:

Skriftlige beviser:

Den part, der påberåber sig et dokument, er forpligtet til at fremlægge det for alle andre parter i sagen. Denne fremlæggelse sker med kvittering for modtagelsen eller ved indgivelse til justitskontoret. Dokumenterne skal udleveres uopfordret.

Rapporter eller skriftlige udtalelser fra sagkyndige:

Den sagkyndige afleverer en rapport til justitskontoret i den pågældende retskreds. Der udarbejdes kun én rapport, selv om der er flere sagkyndige. Er der uenighed mellem de sagkyndige, redegør de hver især for deres standpunkt. Hvis den sagkyndige har indhentet en udtalelse fra en ekspert på et andet område, vedlægges denne enten retsbogen eller sagsmappen.

2.6 Har visse procedurer for bevisførelse større vægt end andre?

Nogle bevismidler har større vægt end andre.

Et officielt bekræftet dokument er et dokument, der er oprettet af en offentlig embedsmand (notar eller foged) inden for rammerne af dennes erhverv. Det er retsgyldigt, med mindre det under en indsigelsessag fastslås, at det er falsk.

Et privat oprettet dokument er udfærdiget og underskrevet af parterne selv uden medvirken af offentlige myndigheder. Det er retsgyldigt, indtil det modsatte er bevist.

Vidneudsagns og øvrige bevismidlers beviskraft er overladt til dommerens vurdering.

2.7 Er visse procedurer for bevisførelse obligatoriske, når bestemte forhold skal bevises?

Der kræves skriftligt bevis for en retshandel (kontrakt) til en værdi af over 2 500 EUR. Derimod kan man selv vælge sine bevismidler, hvor det drejer sig om et retsfaktum (ulykke el.lign.).

2.8 Er vidner ved lov forpligtet til at afgive forklaring?

Vidner har en lovbestemt forpligtelse til at medvirke til, at retten sker fyldest, og sandheden kommer frem.

2.9 I hvilke tilfælde kan de nægte at afgive forklaring?

Personer, der kan give en legitim begrundelse, kan fritages for at afgive forklaring som vidne. Også forældre og slægtninge i lige linje til en af parterne samt den pågældendes ægtefælle eller tidligere ægtefælle har ret til at nægte at vidne.

2.10 Kan en person, der nægter at afgive forklaring, straffes eller tvinges til at afgive forklaring?

Udeblevne vidner kan indkaldes for egen regning, hvis deres vidneudsagn skønnes nødvendigt for sagens udfald. Udeblevne vidner og personer, som uden gyldig grund nægter at afgive forklaring eller aflægge ed, kan pålægges en bøde på mellem 50 og 2 500 EUR.

Hvis man kan dokumentere, at man ikke havde mulighed for at give møde på den fastsatte dato, skal man hverken betale bøde eller indkaldelsesomkostninger.

2.11 Er visse personer fritaget for at afgive vidneforklaring?

Alle kan føres som vidne med undtagelse af personer med et handicap, der forhindrer dem i at vidne i retten.

Personer, som ikke er i stand til at afgive forklaring for retten som vidne, kan imidlertid afhøres på samme vilkår, men uden at skulle aflægge ed. Børn kan imidlertid aldrig føres som vidner i skilsmisse- eller separationssager mellem ægtefællerne.

2.12 Hvad er dommerens og parternes rolle ved afhøring af vidner? Under hvilke omstændigheder kan et vidne afhøres ved brug af videomøde og andre tekniske hjælpemidler?

Retten og parternes rolle under en vidneafhøring

Retten afhører de enkelte vidner hver for sig og i den rækkefølge, den selv fastlægger, i overværelse af parterne eller deres repræsentanter. Vidnerne må ikke læse op af medbragte notater.

Retten kan afhøre eller udspørge vidnerne om alle forhold, for hvilke der kan føres bevis ifølge loven, også forhold, som ikke har været nævnt i indkaldelsen. Retten kan afhøre dem flere gange, konfrontere dem med hinanden eller med parterne, og den kan i givet fald lade dem afgive forklaring under overværelse af en sagkyndig.

Parterne må hverken afbryde eller distrahere vidnerne eller forsøge at påvirke dem, når de afgiver forklaring, eller henvende sig direkte til dem. Gør de det, risikerer de at blive udvist af retssalen. Retten kan, hvis den skønner det nødvendigt, stille vidnerne spørgsmål, som parterne fremlægger for retten efter vidneafhøringen.

Videokonference eller andre teknologiske hjælpemidler

Formålet med Rådets forordning (EF) nr. 1206/2001 af 28. maj 2001 om samarbejde mellem medlemsstaternes retter om bevisoptagelse på det civil- og handelsretlige område er at forbedre, forenkle og fremskynde samarbejdet mellem medlemsstaternes retter om bevisoptagelse. Der findes ingen specifikke bestemmelser om videokonference i luxembourgsk lovgivning. Her gælder artiklerne i den nye civile retsplejelov om vidneafhøringer, dommerens personlige undersøgelser og personligt fremmøde. Det nødvendige tekniske udstyr forefindes i retssalene. På dage, hvor der skal afholdes videokonferencer, er der en dommer, en justitssekretær, en tolk og en tekniker til stede.

Retten kan foranledige lyd-, billed- eller audiovisuelle optagelser foretaget af hele eller en del af vidneforklaringerne. Optagelsen opbevares på justitskontoret. Hver part kan anmode om mod betaling af omkostningerne at få et eksemplar, en kopi eller en afskrift.

3 Vurdering af beviset

3.1 Kan retten tage hensyn til beviser, som en part har tilvejebragt på ulovlig vis?

Retten tager ikke hensyn til beviser, der er fremskaffet på ulovlig måde, f.eks. med et skjult kamera eller ved optagelse af en telefonsamtale uden samtalepartens vidende.

3.2 Tillægges en parts egen forklaring værdi som bevismiddel?

Erklæringer fra sagens parter kan i princippet ikke lægges til grund som bevis.

Relevante links

<http://www.legilux.lu/>

Sidste opdatering: 26/04/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.